

BOSORKA

Zamračený večer. Z mokřin se zvedl vítr, obloha se zatáhla a lípa šustila posledními listy na větvích. Z barabizny, osaměle trčící na kopci nad vesnicí, vyšla stará žena. Hubené tělo s bílými vlasy, kdysi hezká tvář se časem změnila nenávisť ke všem a ke všemu. Bosorka jí říkali domácí. "Jde to z bažin", skuhrala, tam odtud přichází jen zkáza a zlo. Hnusné počasí".

Kolem Bosorčiny barabizny rostl plevel, ostružiny, chlupaté listí, jedovaté bobule a matky svým dětem zakazovaly k Bosorčině barabizně chodit. Dokonce se říkalo, že i zvířata se těm místům vyhýbala. Na jiných zahradách si stavěly hnízda ptáci, z Bosorčiny barabizny nebylo nikdy slyšet zpívat žádného.

Bosorka čekala bouřku. Cítila ji v kostech: "Někoho potká něco zlého, tam odtud přicházejí vždycky nemoci. Tenhle zkažený vzduch přinese smrt".

Bosorka nevyšla ven proto, aby opečovávala zahrádku, ale vytrhat divoké kořeny a byliny, které potřebovala ke svému čarování. Ve své barabizně měla úplnou lékárnu: hadí jed, provaz oběšence, pijavice, amulety, vosk a kadidlo spoustu bylin v hrncích a nádobkách. To všechno potřebovala nejen pro ty, co u ní hledali pomoc, ale i pro vlastní ochranu. Síla zla ji trápila od chvíle, kdy udělala svůj první krok. Matka ji bila, když byl opilý a zavírala ve sklepě, otec ji nesnášel a mlátil také a vlastní bratr - škoda mluvit. Proč ji trápili? Ostatní děti si hrály s rodiči a sourozenci a ona byla zavřená na dvoře barabizny rodičů a nesměla nikam. V noci jí přicházeli k posteli čerti, vysmívali se jí, nadávali jí, močili jí na prostěradlo, zaplétali jí vlasy a míchali jí smradlavé lektvary.

Kdyby si Bosorka neosvojila čarodějnictví, byl by to její konec. Brzy přišla na to, že co ubližuje druhým, jí dělá dobře. Když lidé a zvířata trpěli, ona měla pokoj. Začala i lidem z vesnice přát nemoci, hádky a trápení. Proč by jim měla přát něco jiného, když jí nikdy nikdo nic dobrého neudělal? Lásku ani soucit nikdy nepoznala, proč by ho měla mít? Když ve vesnici někdo umřel, ráda chodila na pohřby, smutek truchlících jí přinášel uspokojení. Brzy poznala, že může lidem škodit a učila se zlé kletby. Proklela ženu, která ji ponižovala a ta žena pak zemřela. Učila se pořád. Nedaleko v bažinách v rozbité staré chatce žila ochrnutá žena, která na setkání vyprávěla všem o čarodějnicích a černých zrcadlech a vúdú kouzlech a ta poradila Bosorce, jak vymýtat a přivolávat démony, jak se chránit před

oplzlými chlapi a žárlivými a nepřejícnými ženami a falešnými přáteli, naučila ji také vykládat sny a vyvolávat duchy mrtvých.

Bosorka zůstala brzy sama. Rodiče zemřeli a bratr se odstěhoval do města. Zůstala v rozpadlém domě sama a muži ji ještě čas od času zvali ven a do kina nebo do hospody, ale ona v nich viděla jen původce potratů a porodních bolestí a trápení mnoha žen, které za ní chodily pro rady. Proč by měla s nějakým žít? Nedbala na sebe, byl jí fuk, v jakých hadrech chodí.

Zděděnou půdu nechávala ležet ladem, proč by se dřela, když všichni kolem ní podváděli? Jedla málo, jablko, syrový brambor, někdy se hlad dal utiřit i chciplou myší a těch měla dost. Pořád šlo přežít, i když někdy nejedla i řadu dní.

Vesnici se Bosorka vyhýbala, nestála o to, aby ji ženy urážely a muži i děti se jí posmívali. Občas potkala někoho na pochůzce za bylinami a slyšela jen smích a posměšky. To se pak zavírala celé dny ve své chalupě a nevylezla ani, aby se postarala o svoje potřeby. Nikdo jí nikdy nikam nezval a celá vesnice si měla o kom povídat. Mladá Bosorka sedávala potmě a rozdávala kletby. Nezůstávala nikomu nic dlužná, naučila se všechny možné čary, uměla uhranout, způsobit potrat, hádky, vyrobit něčí podobiznu z vosky a píchat do ní špendlíky. Pomáhala si sama a měla z toho radost. Už dávno se nedoprošovala Boha, aby ji ochránil a pomohl. Stejně ho modlitby nějaké osamělé a zavržené holky nezajímaly. Zatímco vládli mocní, on se neozýval.

Čas odvál její mládí i ženský věk, který nikdy nepocítila a Bosorčini nepřátelé už nežili. Její generace skoro vymřela, zestárla a nikdo se jí už neposmíval.

Lidé z vesnice a okolí se jí děsili, protože pověst o ní se šířila i do vzdálenějších vesnic a měst. Na dveře ji ale i tak často klepali zoufalci s prosbou o pomoc. Nabízeli jí peníze, spousty peněz, ale k čemu by Bosorka potřebovala peníze? Vzala si vždy jen trochu, aby zaplatila, co musela, jídlo příliš nepotřebovala a žaludek měla již zvyklý na velice malý příjem potravy. Ale ještě pořád dokázala spoustu věcí - pomoci lektvarem k lásce, k oplodnění nebo potratu, s nemocí si uměla poradit lépe než doktoři, vyložit karty se naučila, protože to lidé chtěli stále dokola a pomalu se učila, že už se nemusí bránit zlu. Nikdo už ji neprónásledoval. Ona byla ale zvyklá nečekat nic dobrého.

Kolem letního slunovratu málokdy přicházely bouřky, ale Bosorka už v zimě předpovídala léto plné pohrom. Cítila v kostech smrt. Vítr zatím nebyl nijak zvlášť silný, ale Bosorka cítila hnilobu, maso a ještě něco jako žluklý tuk tak strašného původu, že si to dokázala představit jen ona sama: "Mor je to, přichází smrt", celý den si to mumlala.

Navzdory sílícímu větru Bosorka nepřestávala kopat u své barabizny. Každý kořen, rostoucí na jejím pozemku, měl nějakou zvláštní moc a hodil se na to či ono. Třebaže Bosorka poslala všechny své nepřátele na onen svět, nedokázala je úplně zapudit. Jejich duchové se vznášeli nad bažinami a snažili se jí škodit. Vydávali hluk, až se jí bortily stěny barabizny, jindy slyšela škrábání pod postelí, na které spala, celou noc. Jindy se duch choval zlomyslně a věci jí mizely, sotva je odložila, pomíchal jí byliny, schovával masti a kazil jídlo.

Zatímco Bosorka kopala, změnil se vítr ve vichřici, která jako by se s divokým skučením točila kolem ní. Tak tak došla domů. Blesky šlehalo jako pekelné ohně. Vesnici zaplavila obrovská průtrž mračen. Hrom třeskl tak blízko, že se Bosorce mozek otřásal jako jádro ve skořápce. Bosorka zavřela dveře i okenice a sedla si na stoličku. Zmohla se jen na hudrování, ničeho víc nebyla schopná. Její barabizna byla ze všech barabizen v okolí nejchatrnější. Bosorka položila do každého rohu kuličky vosku, a aby byla její ochrana ještě silnější, otevřela i truhlu, kde měla zaječí nohu, provaz oběšence, vlčí zuby a hadr nasáklý menstruační krví. Mumlala si: "krev je rudá, temná je noc, Satane a Dáble, propůjčte mi moc". Barabizna se otřásla, ale zůstávala stát. Blesky osvětlovaly světnici a oslňovaly i přes malé okno. Bosorka se utěšovala, že každý musí jednou umřít, každý musí shnít v hrobě dřív nebo později, říkala si. Ale pokaždé, když se barabizna otřásla, zachvěla se. Lehla si na postel a opřela se o starý polštář. Hlavou se jí míhaly vzpomínky, hledala nějaké, kterých by se zachytila, ale nenašla nic. Nebyla to jen obyčejná bouřka, bylo to něco víc.

Ve vsi a v okolí, a asi i dál odtud, se dělo hodně špatností a nespravedlností. Lidé se podváděli a pomlouvali, neměli slitování, neženili se a plodili děti jenom proto, aby je potom opouštěli. Nebo děti častěji ani nerodili. Hromadili peníze a prodávali pole. Ničili lesy a svou duši prodávali těm, co všude stavěli odporné zpotvořeniny. Přestávali pracovat a zemědělci při orání vykopávali lidské kosti. Tohle Bosorka viděla, když zavřela oči. I proti ní panovala na onom světě značná zášť. Až doposud byly temné síly na její straně, ale kdykoliv ji mohly opustit. Bosorka si zdřímla a zdálo se jí o kocourovi,

kterého kdysi zabila. Měl obrovské ohnivé kníry a mňoukal, jako když zvoní hrom. Vzbudila se. Kdosi lomcoval zavřenými dveřmi. "Kdo je?"

Žádná odpověď. Je to démon Topiel, pomyslela si Bosorka, ale nemohla si vzpomenout na kouzlo, kterým by ho zapudila. Dveře se otevřely, se závanem větru někdo vstoupil. "Bože, blíží se můj konec", zalapala po dechu Bosorka, která se Boha od svých dětských let nedovolávala.

"Jsi Bosorka, ta čarodějnice?", slyšela mužský hlas.

"Kdo jsi? Pomůžu ti s čímkoliv", cítila svou smrt Bosorka.

"Jsem Janoš, přítel Janky".

Tak on se přestrojil za člověka, užasla a zašeptala: "Co chceš Janoši?"

"Vím všechno ty stará zlá mrcho. Dalas jí jed, aby mě oddělala, řekla mi to".

Bosorka by ráda křičela o pomoc, ale věděla, že by jí to nebylo nic platné. I kdyby nezuřila bouře, její slabý by nikdo neslyšel. "Nebyl to jed, žádný jed, jestli jsi Janoš, chtěla jsem vám pomoci. Janka plakala, že tě miluje a ty že si jí vůbec nevšímáš. Dala jsem jí lektvar, aby na tebe zapomněla. Přísahala, že to nikomu neřekne.

"Lektvar?! Jed to byl!" křičel ten člověk s nenávistí v hlase..

"Žádný jed. Jestli po Jance toužíš, vezmi si ji, dám vám dárek a půjdu vám na svatbu, i když mě Janka zradila".

"Kdo ti o to stojí?! Prokletá mrcho! To je tvůj konec!" křičel šíleným hlasem, až hrnečky s bylinami poblíž padaly a rozbíjely se.

"Pomoc", křičela strachy Bosorka, ale z úst jí vycházel jen tichý hlas.

Janoš rozmetl zbylé nádobí, došel k posteli a zvedl Bosorku jako pírkó. Vláčel ji po podlaze a dupal po ní. Bosorka slyšela tlukot kohoutích křídel a brzy se ocitla v zešeřelé zemi mezi skalami, stržemi a stromy bez listí, v zemi bez oblohy. "Bože, zachraň mě", zašeptala naposledy.

Druhý den po bouřce šli lidé Bosorku hledat. Bouřka rozmetala polovinu vesnice a tam, kde byly ještě nově rozestavěné domy, tam to zničila úplně. Jeřáby popadaly na domy a ty pak vichr rozmetal úplně. Bosorčina barabizna na kopci byla také rozbitá, z jejích zbytků vytáhli vesničané její rozmačkané tělo, vlastně jen uzlík kostí. Odvezli ji připravit na pohřeb. Bouře rozbila mnoho domů, ale zemřel jen jediný člověk - Bosorka.

Uspořádali jí klasický pohřeb se smutečním průvodem vesnicí. Janka v průvodu popošla dopředu a zašeptala do rakve: "Babičko, jsem šťastná, dnes ráno přišel Janoš a požádal mě o ruku a svatbu budeme mít v kostele. Tvůj lektvar mu očistil srdce. Svatba bude nádherná".

Vítr se utišil, ale mraky stále zatemňovaly den do jakéhosi příšeří. Z bažin přilétla hejna vran. Jedna půlka vesnice byla zbořená, druhá zaplavená. V bahnité vodě se zrcadlily stržené střechy, rozvalené zdi, pokroucené kmeny stromů a stavební stroje jako brouci obrácení na záda. V Bosorčině zatopené chalupě už celý den štrachaly tři ženy z vesnice a hledaly. Nejvíc provaz oběšence. Do plastových pytlů házely vše, co Bosorka celá léta sbírala, hledala nebo sama pěstovala.